

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МАТЕРІАЛИ
101 – й
підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
Вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
10, 12, 17 лютого 2020 року

Чернівці – 2020

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 101 – і підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2020. – 488 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 101 – і підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м.Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професор Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-843-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2020

відмітити певну тенденцію. Зокрема, об'єм пінеалоцитів становив $284,9 \pm 12,41$ мкм³ на 02.00 та $285,1 \pm 12,12$ мкм³ на 14.00, а оптична густина забарвлення хроматину ядер пінеалоцитів - $0,384 \pm 0,0115$ у.о.опт.густини та $0,383 \pm 0,0119$ у.о.опт.густини відповідно.

Уведення пропранололу без додавання мелатоніну показало суттєвий вплив цього бета-адреноблокатора на морфологію деяких структур нирки. Йдеться, зокрема, про значне зростання відсотка епітеліоцитів проксимальних каналців з ознаками альтерациї (переважно зерниста та гідропічна дистрофія, десквамація епітеліальних клітин) до $67 \pm 0,8\%$ на 02.00 та $64 \pm 0,7\%$ на 14.00, а також про зростання відсотка клубочків з ознаками повнокров'я - до $28 \pm 2,4\%$ на 02.00 та $24 \pm 2,1\%$ на 14.00. Мозкова речовина та сосочек нирки були без видимих морфологічних змін. Це стосувалося як паренхіматозного так і стромального компонентів вказаних відділів нирки.

Отже, за стандартного режиму освітлення додавання мелатоніну не нормалізує стан уражених структур нирки, хоча суттєво покращує їхню морфологію. Зокрема, відсоток епітеліоцитів з ознаками альтерациї зафікований із середніми значеннями - $58 \pm 0,7\%$ на 02.00 та $56 \pm 0,9\%$ на 14.00, а відсоток клубочків з ознаками повнокров'я - $22 \pm 2,8\%$ на 02.00 та $21 \pm 1,2\%$ на 14.00. При цьому альтерация епітелію проявляла себе в основному дистрофією, а некроз та десквамація клітин реєструвалися зрідка. Мозкова речовина та сосочек нирки були без видимих морфологічних змін. Це стосувалося як паренхіматозного, так і стромального компонентів вказаних відділів нирки лабораторних щурів.

Сметанюк О.В.

**УЛЬТРАСТРУКТУРНИЙ СТАН НЕЙРОСЕКРЕТОРНИХ КЛІТИН
СУПРАОПТИЧНИХ ЯДЕР ГІПОТАЛАМУСА ЩУРІВ ЗА МОДИФІКАЦІЙ
ФОТОПЕРІОДУ**

Кафедра медичної біології та генетики

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Досліджено ультрамікроскопічну організацію нейросекреторних клітин (НСК) супраоптичних ядер (СОЯ) гіпоталамуса щурів. За стандартного режиму освітлення (12.00C:12.00T) спостерігали зниження функціональної активності нейронів у світловий період та зростання – у темновий період доби. При досліженні у темновий період доби для експериментальної групи тварин характерні дещо більші розміри ядра, ядерця та щільність органел у клітинах, ніж у денний період. Ядра з насиченою еухроматином каріоплазмою та значно інвагінованою каріолемою, що збільшує площу взаємодії ядра і цитоплазми. У нейроплазмі НСК є довгі каналці гранулярного ендоплазматичного ретикулуму (ЕПР) з вузьким просвітом, добре помітними рибосомами на мембронах. В окремих полях зору за невеликого збільшення електронного мікроскопу спостерігається розташування невеликих осміофільних нейросекреторних гранул навколо нешироких цистерн комплексу Гольджі (КГ) і в аксоні, який відходить від цієї клітини, що вказує на активний функціональний стан клітин СОЯ гіпоталамуса.

Світловий стрес (24.00C:00T) спричинює деструктивні зміни компонентів досліджуваних структур, які більш виражені о 02.00 год. Так, у нічний період доби виявлено темні НСК, що мають пікнотично змінені ядра та зменшенні ядерця, погано виражені ядерні пори. Виявлено осередкове розширення каналців гранулярного ЕПС та цистерн КГ з утворенням вакуолеподібних структур. Мітохондрії мають світлий матрикс і редуковані кристи, гормональні гранули поодинокі.

Таким чином, виявлені зміни в СОЯ гіпоталамуса при дії світлового стресу можна розглядати як розвиток десинхронозу, внаслідок зниження продукції гормону мелатоніну шишкоподібною залозою.